

## Samenvatting Rapport: Zorg voor verandering: 'de werkvloer spreekt'.

Het rapport (van Nubasta) wordt aangeboden door de **Promotiegroep Ouderenzorg**, een samenwerkingsverband van vier actieve landelijke groepen zorgverleners uit zorginstellingen en de thuiszorg die de zorg een warm hart toedragen. Nubasta is één van die groepen.

### De knelpunten in de zorg voor zorgwerkers en zorgvragers

De menselijke maat is verdwenen van de werkvloer maar zeggen wij: 'aan een zwerende vinger bungelt nog altijd een mens van vlees en bloed'. Ons motto is: menselijkheid en betrokkenheid horen bij de zorg. De meeste knelpunten zoals de werkdruk en de overmatige bureaucratistische handelingen worden voornamelijk veroorzaakt door geldkrapte/kostenbeheersing. Iedere zorgverlener is, blijkens het rapport, de dupe van hoe de zorg nu geregeld is, waardoor de zorgkwaliteit terug holt en het zorgwerk niet meer naar behoren uitgevoerd kan worden. We hebben ons als actieve groepen niet slechts willen beklagen over de status-quo in de ouderenzorg om vervolgens de bal bij de overheid te leggen, maar hebben besloten om de hand in eigen boezem te steken en zelf oplossingen aan te dragen.

### We werken graag actief mee aan het vinden van oplossingen

Omdat we met elkaar weten dat er nu en in de toekomst nauwelijks tot geen financiële ruimte is, reikt ons rapport oplossingen aan die in de lijn liggen met beleid dat de overheid reeds heeft ingezet. We borduren voort op het scheiden van wonen en zorg, waarmee alle knelpunten op de lange duur aanmerkelijk gereduceerd worden.

Zorg kan eenvoudiger en *anders* geregeld worden. Op een manier waarbij hulpvragers en zorgwerkers beide tevreden zijn over de zorg, de kosten omlaag gaan, de zorg voor jonge werknemers weer aantrekkelijker wordt en het vak inhoudelijk weer beter aansluit bij de beroepsverwachting. Uiteindelijk wordt het zorgwerk weer leuker, zal de menselijke factor weer terug keren op de werkvloer en zal aan de bureaucratie een halt toegeroepen worden.

Om dit te bereiken moet de zorg anders geregeld worden, waarbij de regie op de werkvloer weer in handen komt van de zorgprofessionals. Doordat de zorg eenvoudiger en anders wordt van opzet zullen o.a. de managementlagen nagenoeg helemaal kunnen verdwijnen waardoor de kosten aanmerkelijk zullen dalen. Hierdoor kunnen er meer "handen aan het bed" worden ingezet en kan er meer tijd voor de zorgvrager uitgetrokken worden.

### Goede praktijk strekt tot voorbeeld

Wij stellen graag het woon-zorgcomplex Almenum in Harlingen als voorbeeld aan de Nederlandse samenleving voor. Zij benaderen onze visie het meest: Het is daar op een andere manier dan gewoonlijk in de ouderenzorg, goed oud worden. Men kan er tot aan de dood prettig verblijven en zo nodig zorg ontvangen. Echtparen hoeven bij ziekte niet te worden gescheiden en bij sterven hoeft het appartement niet op stel en sprong ontruimd te worden. Het is voor iedereen toegankelijk want de huurprijs is onder grens van de huurtoeslag. Van veel diensten kan vrijblijvend gebruik gemaakt worden en er wordt met ondernemers een win-win situatie gecreëerd, *zodanig* dat de kosten niet doorberekend worden aan de bewoners. Er is een winkel inpandig, een wekelijkse markt en een kok kookt *vers* op bestelling voor groepjes die dat wensen tegen zo laag mogelijke prijzen. Het wooncomplex wordt beheerd door een beheerder. De thuiszorg biedt hulp aan huis binnen het wooncentrum. De overheadkosten zijn laag, terwijl de bewoners goede zorg genieten en zeer tevreden zijn. Werknemers zijn ambulante werkzaam en niet in dienst van het wooncentrum. De thuiszorg houdt er kantoor evenals de kapster, die tegen € 56 onkostenvergoeding per maand de ruimte gebruikt.

### Een geleidelijke ontwikkeling met behoud van alle zorgwerkers

Er moet een lijn uitgezet worden naar de toekomst, om de gewenste veranderingen langzaam maar zeker te realiseren. Ontslagen zijn niet nodig want iedere zorgwerker is hard nodig in de toekomst. We zijn voorstander van natuurlijke afvloeiing van managers en beogen verandering met respect voor iedereen die zich tot nu toe heeft ingezet voor de zorg. Hoewel velen zich negatief hebben uitgelaten over de managerscultuur willen we er op wijzen dat we met elkaar dingen zo hebben laten

groeien. Het gaat niet om het vinden van een zondebok, daarbij: de zorg is zo complex en ingewikkeld worden dat er wel managers nodig waren om het te regelen.

**Andere inspirerende voorbeelden hoe het echt anders en beter kan!**

We hebben groot vertrouwen gekregen in Buurtzorg waarover wij van zorgwerkers en hulpvragers goede reacties hebben binnen gekregen. Buurtzorg weet, naast rekening te houden met de menselijke factor van de hulpbehoevende medemens, ook rekening te houden met de wensen van de zorgwerkers die verzuchten eindelijk hun vak weer zo te kunnen uitoefenen zoals ze het in hun hart willen en hun ook geleerd is. Buurtzorg heeft al bewezen om de zorgvrager en zijn/haar omgeving centraal te kunnen stellen. Als instellingen in de toekomst zouden kunnen transformeren in kleine wooncomplexen waar zorg uitgevoerd wordt zoals buurtzorg dat regelt: dan zou dat voor iedereen en de hele samenleving wenselijk en goedkoper zijn.

De groep psychiatrische en dementerende ouderen blijven baat hebben bij groepswonen. Dit zou kleinschalig heel goed kunnen plaatsvinden naar voorbeelden als de Thomashuizen, Zorgboerderijen De Herbergier.

Het kan anders! De zorg kan beter! Als we dat als samenleving willen. Het is belangrijk dat wij als zorgprofessionals zelf aan tafel schuiven bij de overheid en meepraten. Het is veel makkelijker een nieuw ideaaltypische organisatie op te starten dan de bestaande organisaties te transformeren. Wij willen er onze schouders onder zetten!

Want uiteindelijk zal iedereen er baat bij hebben als de ouderenzorg anders en eenvoudiger geregeld wordt. Als het ons gegund is worden we allemaal oud. En veranderen het kan!

**Het gehele rapport is te downloaden via [Nubasta.nl](http://Nubasta.nl).**

**Contactpersoon** Nubasta: woordvoester: Simmy de Vries: 06 44956921. [nubasta@live.nl](mailto:nubasta@live.nl)

Met ondersteuning van Zorgcrisis; Irene Hadjidakis

Zorgtekorten hyves Tobi Baddart

Zorg in actie Petra van Ham